

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
rașiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” esse:
Joi și Dumineca.
Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe șiese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu sêu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scriori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 98.

Dumineca, 9 | 21 Decembre

1879.

Brasiovu, 20 / 8 Decembre.

Cu ocasiunea discussiunei urmate in Senatul romanu asupra respunsului la discursulu tronului, pe care ilu publicamu mai la vale, s'a redicatu principele Grigorie Mihaiu Sturdza din Moldova, care a traitu atat'a timpu retrasu dela afacerile publice și despre care diuarele straine scrieau nu de multu că ar' conspirá in secretu cu Russi'a in contra unirei cu scopu de a ajunge Voivodu alu Moldovei, spre a espune cu acést'a ocasiune o programa completa conservátore.

Faptulu că principele Sturdza si-a ocupatu acuma loculu in Senatu introducându-se printr'unu discursu-programu care se ocupa de imbunatatirea sórtei tierii și de viitoriulu ei, este cea mai buna dovédă că d-s'a n'a potutu se nutrésca niciodata inteniunea perjura, ce i-au ascriso strainii, de a desbiná tier'a in folosulu seu personalu. Dincontra principele a aratatu, prin program'a s'a, nu numai că este „unulu dintre barbatii de statu insemnati si tierii”, ci și că voiesce binele și consolidarea și lesbinarea și slabirea Romaniei.

Acést'a amu voitu se constatam inainte de a dá in mai de aprópe consideratiune cele espuse de principele Mihaiu Sturdza. Program'a s'a se imparte in doue párti, n'a privesce politic'a interiera, cealalta se ocupa de politic'a esterióra.

Cu privire la politic'a interióra printiulu Sturdza cere mai antaiu incungurarea libertatii electorale cu garantii mai puternice, pe cari le gasesce numai in descentralisare; cere independenti'a magistraturei și „spre a evita o catastrofa financiara” provóca pe Senatori a luá hotarirea de a nu mai face imprumuturi, gândindu-se numai la economii, cari nu se potu dobénda decâtu numai prin simplificarea serviciilor publice; vorbesce apoi pentru imbunatatirea sórtei tierianului prin usurare in impostele comunale, prin aducerea unei legi in contra asurei s. a. s. a.

Vomu publicá și noi indata ce ne va concede spatiulu discursulu principelui Sturdza, interessantu din multe puncte de vedere. Pentru acuma trecemu la partea a dou'a a acestui discursu.

Principele Sturdza a criticatu politic'a esterióra a guvernului, pentru că nu se pórtá cu destula deferintiá și recunoscintiá cátra poterile mari, cu deosebire cátra — Russi'a. Hic Rhodus, hic salta! Printiulu moldovénu se declara de unu rusofilu par excellence și astépta mantuire numai dela o aliantia strinsa cu Slavismulu.

„S'a pusu inainte teori'a — dise elu — că noi ras'a latina se ne intrepunemu intre Slavii dela nordu și cei dela nordu. Acést'a idea este absurda, nu trebuie se ne facemu instrumentulu unoru poterii in rivalitatea loru cu altele. . . Trebuie se avemu recunoscintiá cátra Russi'a, pentru că ne-a emancipatu, a formatu cele d'antái escadróne romanesce și alaturea cu ea ne-amu invrednicitu de a lucrá și noi la emanciparea altora, pentru că alaturea cu ea ne amu redicatu prestigiulu militarulu și ne amu castigatu independenti'a cu armele in mana.”

Pe calea acést'a a recunoscintiái cátra Russi'a principele Sturdza ajunge la Confederatiunea popórelor slave din Orientu invitandu și pe Romani a face parte dintr'insa. D. Sturdza uita, că ide'a unei confederatiuni nu se póte uni nicidecumu cu planurile imparatiei Tiarului, cáci ratiunea existentiái unei asemenea confederatiuni póte stá numai in apărarea comuna contra incalcarilor eventuale a poterilor mari vecine.

Printiulu Mihaiu Sturdza va aflá, suntem convinși, fórte pușini Romani, cari se aiba anim'a de a urmá pe cararea prapástioșa a recunoscintiái cu orice pretiu cátra Russi'a. D. ministru Boerescu i-a spus'o destulu de lamuritu: Avemu politic'a nostra traditionala de interessu și de echilibru, a-

vemu pentru tóte poterile o egala deferintiá, nu servimu de instrumentu nimenui, nu ne absorbimu in nimeni, mergemu totdeauna cu aceia, pe cari ni indica instinctulu nostru tare de conservare nationala și acést'a o facemu și o vomu face fara preocupare de simpathii de rassa sêu de idei preconcepute!

Acést'a e singur'a programa, care póte se asigura esistenti'a Romaniei pentru tóte timpurile.

Cronic'a evenimentelor politice.

Camer'a deputiloru din Austri'a a respinsu a dou'a óra §-ulu 2 alu legi pentru armata votandu pentru numai 180 ear' contra 133 deputati, lipsindu prin urmare inca 29 voturi pentru dobéndirea maioritatii necesare de doue treimi. Vreo 25 membri ai clubulu liberalu s'au retienutu dela votare, clubulu progressistoru a votatu unanimu in contra §-ulu 2. Deputatul progressistu Schönerer a voitu se vorbésca despre audienci'a presiedintelui clubulu liberalu Dr. Weber la Imperatulu, și se faca responsabilu pe ministeriu pentru intervenirea corónei, dér' presiedintele Cronini nu l'a lasatu se vorbésca și ia retrasu cuventulu sub pretestu că nu vorbesce la obiectu. Din caus'a acést'a progressistii s'au superatu fórte asupra presiedintelui, in principiu potu se aiba încátuva dreptu, in fapta inse lucrurile stau altfelu, cáci ne aflamu la inceputulu noiei ere a „politicei curatu conservative” și este unu lucru greu prin urmare a voi se faci responsabilu pe ministeriu pentru o intervenire a corónei.

Camer'a romana a primitu proiectulu pentru rescumperarea drumuriloru de feru, cu tóte că opostiunea si-a datu tóta silinti'a de alu combate cá stricaciosu statulu. Argumentulu principalu alu oposantiloru a fost că conversiunea actiuniloru cárilor ferate in obligatiuni ale statulu romanu va darapaná creditulu tieriei. Acestu argumentu a fost resfrénsu prin faptululu că cursurile efectelor romane s'au urcatu la bursele europene indata ce s'a prezentatu camerei proiectulu memoratu și dupa ce s'a votatu s'a urcatu și mai multu. Opositiunea a mai adusu inainte că lips'a de esperientia in administrarea drumuriloru de feru va costá pe tíera prea multu s. a. S'a doveditu inse că administrati'a linielor mici, ce se afla in posesiunea statulu precumu line'a Iasi-Ungheni s. a. a datu rezultate mai favorabile cá aceea a linielor actiuniloru straini.

Cestiunea rescumperarei se aflá in stadiulu celu mai bunu alu resolvirei sale definitive, candu actiunarii din Berlin venu se incurce earasi itiele. Camer'a a cerutu adeca cá scaunulu societatii actiuniloru se fia transferatu la Bucuresci. Acést'a transferare era prevediuta chiaru prin conventiunea incheiata intre guvernulu romanu și societatea actiuniloru, se hotarise inse cá cestiunea transferarei sediulu societatii se fia supusa deliberarei și votulu unei adunari generale a actiuniloru conchiamata anume pentru scopulu acest'a. Dupa conventiune aveau se se tiena dér' doue adunari generale din partea actiuniloru, un'a avea se adopte definitivu conventiunea incheiata și cealalta se decida in cestiunea transferarii scaunulu ei la Bucuresci. Camer'a romana nu s'a invoitu cu acést'a și a cerutu cá votulu pentru transferare se se dé odata cu votulu pentru aprobarea conventiunei și candu conventiunea se va aplicá, candu adeca mai multu de jumetate actiunile se voru depune spre a se preschimbá in obligatiuni de statu, și candu si cealalte formalitati pentru validitatea conventiunei se voru indeplini, atunci si scaunulu societatii se fia transferatu in Bucuresci.

Indata dupa introducerea amendamentulu privitoriu la stramutarea sediulu din Berlinu la Bucuresci diuarulu bismarckianu „Nordd. allg. Ztg.”

aduse unu articulu in care amenintiá cu consecintiele acestui votu. Si avú dreptu, cáci actiunarii in adeveru, dupa cumu se anuntia acuma, nu voru se primésca amendamentulu privitoriu la stramutarea scaunulu societatii, cu tóte că renumitii juriconsulti din Berlin cons. de justitia de Wilmovski, Lané și Lesse fiindu consultati au declaratulu, cá stramutarea scaunulu societatii la Bucuresci nu e oprita nici de principiile generale de dreptu, nici in specialu de dreptulu prussianu sêu de dreptulu germanu și cá cuprinsulu conventiunei și a statuteloru modificate corespunde in tóte punctele cu dispositiunile codulu de comerciulu generalu alu Germaniei (Art. 28 din conventiune mai dice: „Este bine intielesu că cu tóta transferarea scaunulu dela Berlin la Bucuresci, societatea continua a fi cármuita de codicele de comerciulu generalu germanu afare de drepturile cástigate de noi.”)

Acest'a este stadiulu in care se aflá cestiunea rescumperarei. Fiindu interpelatu in Senatu, ministru de esterne Boerescu a declaratulu că in urm'a protestarei societatii actiuniloru contra amendamentelor introduse de camera in conventiune, guvernulu se afla in noue negotiari cu acést'a societate și că pēna ce se va resolvá acestu conflictu proiectulu de rescumperare va stá in suspensiune.

In cercurile inalte diplomatice se observa o mare activitate. Earasi se tiese ceva. Sensatiune a facutu cu deosebire visit'a ce comitele Sjuvalov, fostulu ambasadoru rusu la Londra, și lordulu Dufferin, actualulu reprezentantu alu Angliei la curtea de St. Petersburg, o facú lui Bismarck la Varzin.

Marti, 4 Decembre. A. S. R. Domnitoriulu Carolu a primitu in sala tronului, cu solemnitatea obicinuita, biuroulu și comissiunea Senatulu, insarcinata ai presentá adresa de respunsu la mesagiulu tronulu. D. Dimitrie Ghic'a, presiedintele Senatulu, a cetitu urmátorea adresa:

„Mari'a T'a! Senatululu a primitu cu o via multiamire incredintiarea data de guvernulu Mariei Tale, cá in curéndu independenti'a tieriei va fi recunoscuta și de celelalte poterii, semnatare ale tractatulu dela Berlin. Spre a 'si asigurá nou'a positiune politica ce 'si-a creatu prin propriile sale fortie, Romani'a nu a crutiatu nici silintie, nici sacrificii de totu felulu. Ea a cautatu, se se conforme vointiei Europei, pindu esistenti'a s'a, cá Statu independentu, in armonia cu marele interesse europene, și introducéndu in legislatiunea s'a principiile admise, cá basa a dreptulu publicu modernu. In urm'a dér' a executarei, in ceea ce ne privea a tuturoru dispositiuniloru tractatulu din Berlinu, tíer'a este in dreptu a se asteptá, cá tóta marele poterii semnatare ale acestui actu internationalu, se stabilésca cu noi acele raporturi normale oficiale, care esista intre tóte statele absolutu independente. Acést'a ar' fi nu numai unu semnu de inalta buna vointia din partea Europei in privinti'a nóstra, dér' si unu actu de mare dreptate. Senatululu plinu de gratitudine cátra cele trei mari poterii, cari de mai inainte au recunoscutu independenti'a Romaniei, vede astadi cu fericire, cá si Itali'a, o alta mare putere, care nu intrase inca in relatiuni oficiale cu Statulu romanu, a manifestatu prin faptu simtiemintele sale binevoítore cátra noi, si cá in curéndu ne va fi datu se salutamu in midiloculu nostru pe reprezentantulu unei tieri amice și surori, pe ministru plenipotentiaru alu Maiestatiei Sale Regelui Italiei. Senatululu are deplina incredere, Mari'a T'a, cá si celelalte mari poterii nu voru intardiá a stabili asemenea raporturi cu noi, cá astfelu Romani'a, degagiata de preocupările esterióre ale momentulu, va poté se 'si întórcá tóte privirile și tóta activitatea s'a cátra imbunatatirile din intru.”

Prim'a societate maghiara generala de asiguratiune

asecuréza gratis

pe anulu primu

case si edificiiuri economice,

déca aceste se voru asigurá la dens'a pe siése ani.

Tacs'a incepe a fi solvita la asemeni asiguratiuni

numai dupa expirarea anului primu.

Deslucire mai detailata contine „Insciintiarea“ de mai josu a Directiunei.

Agentur'a pentru Brasiovu si giuru la F. I. LOOTZ Brasiovu, tégulu straieloru Nr. 304.

INSCIINTIARE,

cátra onoratulu publicu doritoriu de a asigurá,

despre asiguratiunea pe siése ani a caseloru si edificieloru economice,
pe langa concederea anului primu cá anu gratuitu.

Budapest'a, in Novembre 1879.

Onoratulu publicu doritoriu a asigurá si cu deosebire onorati nostri clienti, a caroru sympathia si incredere, pe langa influintiarea aloru factori, au ridicatu societatea nóstra la positiunea insemnata de adi, nu potu se nu recunósca, cá noi amu remasu tot-deauna fideli acelor principii fundamentale, pe cari amu basatu afacerile nóstre si am timentu strinsu de aceste principie, fara a fi conturbati prin incercarile atátu de deosebite de procederea nóstra ale aloru societati, cari s'au ridicatu in urm'a societatei nóstre. —

Observarea consecenta a acestoru principie a adusu cu sine cá recompensa rezultatele pe cari le resumemu scurtu intr'acolo, cá capitalulu fundatiunulu alu societatei stabilitu cu 3,000,000 florini inca cu finea anului curentu va fi completatu in bani gata si cá fondulu nostru de reserva va ajunge sum'a stabilita in statute de 1,000,000 florini, aicá vomu trece intotdeauna in urm'a stáarii favorabile a societatei nóstre la contulu pentru anulu urmatoriu tacele rezervate spre acoperirea dauneloru cu-o suma atátu de insemnata, care probabilu va fi de ajunsu, de a plati cu ea pagubele cari s'ar' ivi in decursulu anului urmatoriu.

Credemu a poté afirmá, cu tóta cutezanti'a, cá anevoie va fi vreo societate concurenta in positiune de a tienie pasu egal cu noi.

Inainte de tóte tint'a straduintieloru nóstre a fost de a dobénda aceste rezultate; cáci amu fost convinsi, cá numai atunci vomu poté se facemu servicii interesului afaceriloru de asiguratiune din patria si cu deosebire interesului onoratieloru nostri clienti, déca ne va succede, a creá diu cástigulu afaceriloru unu fundamentu forte, care, prin aceea, cá ofera sigurantia necesara, va dá totodata pentru tóte eventualitatile possibile si linistirea trebuincioasa. Cá ne-au succésu acést'a, documentéza sumele citate ale capitalulu nostru si ale fondulu de reserva, ale caroru marime se poté mesurá cu aceea a societatieloru celoru mai escelente din strainatate.

Onoratulu publicu si in specialu onorati nostri clienti inse voru si constatá bucurosu, cá pre candu astfelu ne sileamu pe de-o parte a castigá increderea d-loru, a-o justificá si a respunde totu cu incredere, pe de alta parte n'amu lasatu din vedere niciodatu comunitatea de interesse ce exista intre clientii pentru asiguratiune si societatea nóstra, si de aceea amu fost totdeauna gata, a oferi musteriiloru nostri noue avantagie si favoruri, amesuratu dezvoltarei si consolidarei nóstre, si corespunditoriu giurstariloru afaceriloru nóstre, si acést'a intre altele am dovedit'o si prin aceea, cá lasamu cá se participe la cástigulu ce resulta din bransiele respective de asiguratiune pe musterii nostri pentru asiguratiunea vietiei cu jumetate si pe aceia pentru asiguratiuni de grindina cu a cincea parte. Acestu principiu ne va conduce si acuma, candu ne aflamu in positiunea favorabila, a poté portá de aci incolo afacerile c'unu capitalu fundatiunulu intregu platitu si c'unu fondu de reserva completu si pasimu cu placere la indeplinirea intentiunei ce-o nutreamu de multu pentru casulu, déca vomu ajunge rezultate atátu de frumóse, intentiunea adeca de a oferi clientiloru nostri si in asiguratiunea pentru incendiuri unu nou avantagiu.

Amu hotaritu, si acést'a este ce aducemu la cunoscentia onoratulu publicu, de a primi asiguratiunea de case si edificii economice de aci incolo cu acelu avantagiu, incátu, déca proprietariulu casei séu mosiei se obliga a asigurá asemeni edificii pentru siése ani dupa olalta, atunci societatea nóstra nu ié tacs'a pentru anulu antaiu, care 'lu considera cá anu gratuitu, asia, incátu clientulu, asigurandui-se in anulu antaiu proprietatea gratis, este obligatu a plati premiele (tacele) numai incependu dela anulu alu doilea.

Suntemu convinsi, cá avantagiulu ce se ofera prin acést'a va aflá apretierea cuvenita la publiculu posessoru, cu deosebire in anulu acést'a si in anii viitori, in cari efectele giurstariloru triste economice de astadi se voru semti inca tare, si multi economi voru avé lipsa de parale; cáci acestu avantagiu face posibilu si usuréza cu tóte calamitatile timpului, asiguratiunea pentru o durata mai lunga, si devine, cu atátu mai mare cu cátu si tacs'a anuala va fi mai insemnata, si cu cátu mai greu le va fi economiloru, cari suferu sub giurstarile triste economice din presentu, a plati acést'a tacs'a acuma inainte.

Unu folosu deosebitu inse voru trage din acestu avantagiu aceia din clientii nostri, cari de mai multi ani sunt si continua a fi asigurati la noi si carora li se gratificá anulu din urma, pentru cá apoi renoindusi asiguratiunea se va estiude acestu folosu pe doi ani dupa olalta, adeca pentru anulu ultimu gratuitu, care li se cuvine celoru ce sunt si continua a fi asigurati pe mai multi ani, si pentru anulu primu gratuitu ce li se acorda prin acést'a la renoirea asiguratiunei pe siése ani.

Aducédu la cunoscentia acestu nou favoru, suntemu indreptatiti a crede, cá onoratulu publicu va recunósce in acést'a dispositiune unu semnu de deosebita condescendentia, in concessiunea unui anu gratuitu anticipativu inse, reciprocitatea increderii cu care ne au intempinat intotdeauna onorati nostri clienti.

Observandu in fine, cá atátu noi cátu si domnii agenti ai nostri suntemu gata a servi cu deslusiri, semnamu

Cu distincta stima

Prim'a societate ungara generala de asiguratiune

Harkányi.

Lévai.

Subsemnatii facu prin acést'a cunoscutu onoratiiloru musterii si onor. publicu, cá si-au asortatu

Magazinulu

de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru haine de tónna si de érna din fabricele interióre si esterióre si se recomanda cu confectionarea prompta de totu felulu de haine barbatesci, cu pretiurile cele mai moderate. **Costume de tónna dela 25 fl. in susu.**

Cu tóta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

INDUSTRIA NATIONALA!
Depositoriu de incaltaminte fabricatu propriu si strainu, palarii si siepci de stoffe, astrahanu si mielu etc. cu pretiuri forte scadinte si estine, alu lui **IOANU SABADEANU** Brasiovu, strad'a caldarariloru Nr. 493.

Pentru barbati dela fl. 4.50 in susu parec'hia

" dame " " 3.50 " " "

" copii " " 1.50 " " "

Pentru voiagiu cisme si siosioni de písia (Filiz) si pantoñi de casa etc. Depozitu mare dela v. a. fl. 1.50 in susu

Siepci pentru barbati dela fl. 1.50 in susu.

" copii " " —.60 " " "

Fórté de recomandatu pentru conservarea si infumsetiarea incaltaminteloru, hamurioru si a ori si ce felin de obiecte de piele olenlu aslanumitu: "Leder-Appretur, Leder-Oel alu lui R. Esser din Berlin cu pretulu de 40 cr. unu flaconu si Dégras cut'h'a à 25 cr.

Alfa universala pentru sigur'a vindecare de ochiuri de galna (batauri) si degeraturi cut'h'a cu 30 cr.

Toți Domnii profesori, invetiatori si studenti au pe langa aceste preturi scádute inca unu rabatu de 10% cumperandu cu bani gata.

Pentru Domnii musterii din afara se potu espedá péna la 5 chilo cu 33 cr. prin posta. — Incaltaminte nepotrivate séu neconvenabile se primescu indereptu spre schimbare déca voru fi francate.